

โรคผิวหนังแข็ง (Scleroderma)

รศ.พญ.ภาพิต ตูจันทา

รศ.พญ.สีกา จุฬาโรจน์มนตรี

พญ.พิชญา ลีมีโกคา

ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล

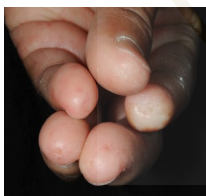

โรคผิวหนังแข็ง (Scleroderma) คืออะไร ?

โรคผิวหนังแข็ง เป็นโรคเรื้อรังที่เกิดจากความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย ทำให้เกิดการสะสมของเส้นใยคอลลาเจนที่มากผิดปกติที่บริเวณหนังแท้และหนังหลุดเลือด ของอวัยวะต่างๆ เช่น ผิวหนัง ปอด และทางเดินอาหาร จึงส่งผลให้เกิดการแข็งตัวและหนาของผิวหนังและอาการผิดปกติของอวัยวะอื่นตามมา

โรคผิวหนังแข็งไม่ติดต่อ
ไปยังบุคคลใกล้ชิด
โรคผิวหนังแข็ง
ไม่ใช่โรคมะเร็งและ
ไม่เปลี่ยนแปลงเป็น
มะเร็งผิวหนัง

อาการ และ อาการแสดง

แผลเป็นบริเวณปลายนิ้ว

ผิวหนังที่มือตึงแข็งจนผิดรูป

ลักษณะนิ้วมือในผู้ป่วยโรคผิวหนังแข็งแข็ง

- ระบบผิวหนัง เป็นอาการที่เห็นเด่นชัด โดยระยะแรก ผู้ป่วยอาจมีอาการบวมตึงของผิวหนัง ต่อมาจะเริ่มตึงแข็งที่บริเวณใบหน้าทำให้อำปากได้ไม่เต็มที่ บางราย อาจมีสีผิวคล้ำขึ้นร่วมกับมีรอยจุดสีขาวซึ่งพบได้บ่อยที่ต้นคอ หน้าอกและหลังส่วนบน และมีการตึงแข็งของนิ้วของผู้ป่วย การตึงแข็งนี้อาจจะเกิดเฉพาะที่ผิวหนังหรือเกิด ความผิดปกติที่ระบบอวัยวะภายในร่วมด้วย เช่น
- ระบบทางเดินหายใจ เช่น ไอแห้งๆ เหนื่อยง่าย
- ระบบหัวใจและหลอดเลือด เช่น เมื่อสัมผัสอากาศเย็นทำให้ปลายนิ้วซีดเขียว/ม่วงแดงได้ บาดแผลหายช้า
- ระบบทางเดินอาหาร เช่น กลืนลำบาก แสบร้อน บริเวณอกเนื่องจากภาวะกรดไหลย้อน

การรักษาโรคผิวหนังแข็ง

การรักษาในปัจจุบันเน้นการรักษาตามอาการเป็นหลัก เพื่อจะลดหรือบรรเทาอาการต่างๆ และทำให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น

- ให้ยาที่มีฤทธิ์ช่วยยับยั้งการสร้างและสะสมตัวของสายใยคอลลาเจน ในอวัยวะต่างๆ ที่เกิดมากผิดปกติ
- ให้ยาขยายหลอดเลือดเพื่อลดอาการปลายนิ้ว ชีตเขียวและลดอาการปวด
- ให้ยาลดการหลั่งกรดในกระเพาะอาหาร หรือ ยาที่ช่วยการเคลื่อนไหวของทางเดินอาหาร ในกรณีที่มีอาการกลืนลำบาก ปวดแสบท้องบริเวณลิ้นปี่

ผิวหนังแข็งบริเวณใบหน้า

โรคผิวหนังแข็งเฉพาะที่

การปฏิบัติตัวในผู้ป่วยโรคผิวหนังแข็ง

ทำความเข้าใจกับโรคที่เป็นเพื่อจะได้ปฏิบัติตัวได้ อย่างถูกต้อง เช่น

- หลีกเลี่ยงการสัมผัสความเย็น การสูบบุหรี่เพราะจะทำให้หลอดเลือดบริเวณปลายนิ้วจะหดตัวมากขึ้น และอาการปลายนิ้วมือซีดเขียวปวดจะกำเริบได้มากขึ้น
- ควรทำกายภาพบำบัดที่นิ้วมือเป็นประจำเพื่อป้องกันการติดยึดและข้อผิดรูปของนิ้วมือ
- ระวังระวังไม่ให้เกิดบาดแผลที่ปลายนิ้ว
- ถ้ามีอาการผิดปกติ เช่น กลืนลำบาก หายใจ ลำบากอึดอัด เป็นต้น ควรแจ้งให้แพทย์ทราบ

โรคผิวหนังแข็ง เป็นโรคเรื้อรัง
จำเป็นต้องรักษาต่อเนื่อง
เป็นเวลานาน

.....
ความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับตัวโรค
และการปฏิบัติตัว
ที่เหมาะสมของผู้ป่วย
จะนำไปสู่การรักษาที่ได้ผลดี